

VENDIM
Nr. 60, datë 31.7.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“

me sekretare Belma Lleshi, në datën 18.7.2017, mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 32 Akti, që u përket:

KËRKUESE: Shoqata për Mbrojtjen e Tregtarëve dhe të Tregut

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Kuvendi i Republikës së Shqipërisë, Këshilli i Ministrave, Ministria e Punëve të Brendshme

OBJEKTI: Shfuqizimi si antikushtetues i ligjit nr. 19/2016 “Për masat shtesë të sigurisë publike”.

Pezullimi i zbatimit të ligjit deri në hyrjen në fuqi të vendimit të Gjykatës Kushtetuese.

BAZA LIGJORE: Nenet 11, 17, 35, 36 dhe 37 të Kushtetutës; nenet 49/3/d e në vijim të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Gani Dizdari, mori në shqyrtim pretendimet e kërkuësës, e cila kërkoi pranimin e kërkesës, parashtrimet e subjekteve të interesuara, Kuvendit dhe Këshillit të Ministrave, që kërkuan rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kuvendi i Shqipërisë në datën 22.9.2016 ka miratuar ligjin nr. 19/2016 “Për masat shtesë të sigurisë publike”. Ligji është botuar në Fletoren Zyrtare dhe ka hyrë në fuqi në datën 28 dhjetor 2016, 3 muaj pas botimit.

2. Ligji ka si qëllim krijimin e kushteve ligjore për sigurimin e bashkëpunimit mes Policisë së Shtetit dhe subjekteve publike e private, veprimtaria e të cilave përbën burim rreziku të shtuar për sigurinë, me synim zbulimin, parandalimin dhe goditjen e çdo veprimtarie kriminale, në mbrojtje të pronës e të jetës, si dhe garantimin e sigurisë publike.

3. Kërkuësja është një organizatë e regjistruar me vendimin nr. 162, datë 23.1.1998, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, me veprimtari në mbrojtje të interesave të anëtarëve të saj, pra tregtarëve, si dhe në fushën e mbrojtjes së rregullave të tregut.

II

4. **Kërkuësja** i është drejtuar me kërkesë Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) për shfuqizimin e të gjithë ligjit, sipas objektit, por në brendësi të kërkesës ajo paraqet pretendime për nenin 4, shkronjat ‘a’, ‘b’, ‘ç’ dhe ‘ç’, si dhe nenet 7 dhe 8 të ligjit nr.19/2016. Pretendimet janë si më poshtë:

4.1. Ligji cenon veprimtarinë ekonomike, pasi me detyrimet që imponon, duke caktuar masa shtesë

sigurie që përfshijnë përdorimin e sistemit të kamerave me rezolucion të lartë, me rreze infra të kuqe etj., ndërhyrjen thellë në veprimtarinë ekonomike të subjekteve.

4.2. Ndërhyrja e ligjvënësit në veprimtarinë ekonomike nuk është proporcionale, pasi nuk ka një vlerësim real të rrezikut që i kanoset sigurisë, që të ketë çuar në marrjen e këtyre masave ekstreme. Kostot shtesë që u lindin anëtarëve të shoqatës janë të pajustificuara dhe ekstreme.

4.3. Ligjvënësi nuk mund të ndërmarrë politika penale duke përfshirë subjekte të së drejtës private, pasi ato mbeten domain i shtetit. Gjithashtu, shteti duhet të zgjedhë masa ndërhyrëse me karakter progresiv dhe jo ekstrem, kur nuk ka një studim ose analizë të qartë të rrethanave që kanë çuar në rritjen e kriminalitetit.

4.4. Ligji cenon jetën private, pasi individët vëzhgohen gjatë gjithë kohës nëse ata kalojnë ose hyjnë në ambientet ku ushtrohet aktivitet tregtar. Gjithashtu, ligji nuk parashikon asnjë mundësi për ruajtjen e të dhënave private që grumbullohen ose përdoren nga autoritetet.

4.5. Ligji duhet pezulluar deri në vendimin përfundimtar të kësaj Gjykate, pasi sjell pasoja të pariparueshme.

5. Subjekti i interesuar, Kuvendi, parashtroi si më poshtë:

5.1. Kërkuesja nuk legjitimohet të kundërshtojë ligjin objekt kërkesë, sepse nuk argumenton lidhjen midis pasojave të ligjit dhe aktivitetit të tij, duke mos justifikuar interesin e cenuar, sipas saj, në mënyrë direkte, të sigurt dhe të dukshme. Vetëm pretendimi i ngritur se ligji mund të ketë efekt në të ardhmen, nuk është i mjaftueshëm për të legjitimuar kërkuesen.

5.2. Ligji objekt shqyrtimi nuk ka për qëllim rregullimin e ndonjë veprimtarie ekonomike apo tregtare, por të marrë masa për rritjen e sigurisë publike. Në këtë kontekst, vetëm fakti se disa subjekte tregtare duhet të marrin masa në zbatim të këtij ligji, nuk mund të konsiderohet si ndërhyrje në lirinë ekonomike të subjekteve tregtare.

5.3. Ligji ka parashikuar disa kritere në bazë të të cilave Policia e Shtetit, në bashkëpunim edhe me subjekte të tjera publike ose private, do të zbatojë masat konkrete që parashikohen nga ligji. Asnjë nga këto masa nuk rezulton e tillë që të ketë pasoja të dëmshme për aktivitetin ekonomik të subjekteve tregtare. Ato kanë për qëllim rritjen e masës së mbrojtjes nga vepra penale të rrezikshme për jetën dhe shëndetin e shtetasve. Edhe sikur të prezumohej apriori se mund të kishte ndonjë ndërhyrje në aktivitetin tregtar, ajo është tërësisht në përputhje me kriteret e parashikuara nga neni 17 i Kushtetutës, pra është për një interes publik dhe proporcional, pasi ndërhyrja është bërë me mjete legjitime, të arsyeshme dhe nuk tejkalon kufijtë e vendosur nga Kushtetuta dhe KEDNJ-ja.

5.4. Gjithashtu, është i pabazuar edhe pretendimi se ligji cenon të drejtën e privatësisë. Së pari, kërkuesja nuk legjitimohet për këtë kërkim, pasi e drejta për jetë private nuk bën pjesë në kategorinë e të drejtave që mund të kërkojnë prej këtij subjekti, pasi ka karakter tërësisht privat dhe individual. Së dyti, ligji parashikon procedura të plota lidhur me mbledhjen, përpunimin dhe ruajtjen e të dhënave personale, si element i së drejtës për jetë private. Ligji respekton raportin proporcional dhe balancues midis jetës private e të dhënave personale në raport me garantimin e sigurisë publike, raport i cili garanton respektimin e detyrimeve kushtetuese dhe ligjore që gëzojnë të drejtat individuale.

5.5. Nuk duhet pranuar as kërkesa për pezullim të ligjit, pasi kërkuesja nuk ka sjellë asnjë argument lidhur me pasojat e dëmshme dhe të pariparueshme që mund të vijnë nga zbatimi i ligjit objekt shqyrtimi.

6. Subjekti i interesuar, Këshilli i Ministrave, parashtroi si më poshtë:

6.1. Kërkuesja nuk legjitimohet të kundërshtojë këtë ligj, pasi nuk justifikon interesin. Ligji ka për qëllim marrjen e masave të sigurisë publike në rastet kur vlerësohet se ka rrezik të shtuar dhe nuk ka për qëllim të rregullojë apo të ndërhyjë në veprimtarinë e lirë ekonomike të subjekteve private.

6.2. Nuk qëndron pretendimi i kërkueses se ligji cenon lirinë ekonomike, pasi qëllimi i këtij ligji është që të rritet siguria edhe për subjektet që ushtrojnë veprimtari ekonomike, duke i mbrojtur ato

nga situata të mundshme rreziku.

6.3. Nuk qëndron pretendimi se ligji cenon pronën e subjekteve tregtare, pasi ato duhet të vendosin me shpenzimet e tyre aparaturat e nevojshme, me qëllim mbrojtjen e sigurisë publike. Vetëm fakti që subjektet tregtare duhet të blejnë dhe instalojnë sistemin e sigurisë nuk është argument i mjaftueshëm për të kundërshtuar këtë ligj, që ka për qëllim mbrojtje të përgjithshme dhe pa dallim të të gjithë shtetasve. Është detyrë parësore e shtetit të sigurojë jetën, shëndetin dhe pasurinë e shtetasve dhe të subjekteve të tjera juridike, kur ka arsye të mjaftueshme të besojë se duhen shtuar masat e sigurisë publike.

6.4. Kërkesja nuk legjitimohet të kundërshtojë ligjin edhe në kontekst të mbrojtjes së privatësisë dhe të të drejtave e lirive të tjera, pasi nuk argumenton se sa është numri i subjekteve që preken sipas saj dhe në çfarë mase. Gjithashtu, e drejta për privatësi e shtetasve në përgjithësi nuk mund të ngrihet nga kërkesja, pasi ajo nuk përfaqëson të gjithë shtetasit, madje as nuk e ka në statut një gjë të tillë si objektiv.

6.5. Gjithashtu edhe kërkesa për pezullimin e ligjit nuk qëndron, pasi kërkesja nuk ka sjellë asnjë argument që të justifikojë nevojën për të pezulluar efektet e ligjit objekt kërkesë si, për shembull, pasojat e dëmshme dhe të pariparueshme që mund t'i vijnë kërkujes nga veprimi i ligjit.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkujes

7. Çështjen e legjitimitimit (*locus standi*), Gjykata e ka vlerësuar si një ndër aspektet kryesore që lidhen me inicimin e një procesi kushtetues. Në gjykime të kontrollit të kushtetutshmërisë së normës, subjektet iniciuese, që parashikohen në nenin 134/2 të Kushtetutës, kanë detyrimin për të provuar lidhjen e domosdoshme që duhet të ekzistojë ndërmjet veprimtarisë ligjore që ato kryejnë dhe çështjes kushtetuese të ngritur. Në kuptimin kushtetues dhe ligjor shoqatat paraqiten si bashkime vullnetare të shtetasve mbi bazën e ideve, bindjeve, pikëpamjeve e interesave të përbashkët. Ato, në cilësinë e “organizatave”, janë të specifikuar në nenin 134/1/h të Kushtetutës, si një ndër subjektet që ushtrojnë në mënyrë të kushtëzuar të drejtën për t’iu drejtuar Gjykatës, duke pasur legjitimitet kushtetues vetëm për çështjet që lidhen me interesat e tyre (*shih vendimin nr. 78, datë 22.12.2015, të Gjykatës Kushtetuese*).

8. Gjykata ka theksuar se vlerësimi nëse një organizatë ka ose jo interes bëhet rast pas rasti, në varësi të rrethanave të çdo çështjeje të veçantë. Organizata që vë në lëvizje Gjykatën duhet të provojë se në çfarë mënyre ajo mund të preket në një aspekt të situatës së saj, pra duhet të provojë lidhjen e drejtpërdrejtë dhe të individualizuar që ekziston midis situatës dhe normës që kundërshton. Interesi për të vepruar duhet të jetë i sigurt, i drejtpërdrejtë dhe vetjak. Ky interes konsiston tek e drejta e shkelur, te dëmi real ose potencial dhe jo te premiset teorike mbi antikushtetutshmërinë e normës që ka sjellë këtë cenim të interesit (*shih vendimin nr. 33, datë 8.6.2016, të Gjykatës Kushtetuese*).

9. Kërkesja legjitimohet *ratione personae* në kuptim të rregullimit të parashikuar nga neni 134/1/h i Kushtetutës dhe neni 49/3/d i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar. Ajo është regjistruar si person juridik me vendimin nr. 162, datë 23.1.1998, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, për rrjedhojë gëzon personalitet juridik në përputhje me kërkesat e ligjit.

10. Po ashtu, kërkesja legjitimohet *ratione temporis*, pasi kërkesa për shfuqizimin e normave ligjore është paraqitur brenda afatit ligjor të përcaktuar në nenin 50/1 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

11. Në lidhje me legjitimitimin *ratione materiae*, Gjykata vëren se sipas statutit të shoqatës ajo mbron

dhe përfaqëson interesat e anëtarëve të saj, pra tregtarëve, si dhe ka për qëllim të veprimtarisë së saj ofrimin e shërbimeve dhe dhënien e kontributit për organizimin e aktiviteteve për mbrojtjen dhe respektimin e të drejtave dhe interesave të ligjshëm të anëtarëve të shoqatës, si dhe të tregtisë së ligjshme në vend. Ky subjekt ka pretenduar para Gjykatës se ligji nr. 19/2016 cenon lirinë e veprimtarisë ekonomike të anëtarëve të saj dhe të drejtën e privatësisë. Gjykata, për sa më sipër, vlerëson se lidhur me pretendimin për cenim të lirisë ekonomike kërkesja legjitimohet edhe *ratione materia* për iniciimin e kontrollit kushtetues të ligjit objekt kërkesë. Ndërsa për sa i takon pretendimit për cenim të privatësisë, ajo nuk legjitimohet, pasi kjo është një e drejtë që mund të mbrohet gjyqësisht vetëm nga personat e prekur drejtpërdrejt dhe jo nga të tretët.

B. Për kërkesën për pezullimin e ligjit

12. Kërkesja ka kërkuar para Gjykatës edhe pezullimin e ligjit objekt kërkesë, por nuk e ka shoqëruar këtë kërkim me argumente konkrete lidhur me pasojat e rënda dhe të pariparueshme që i vijnë nga zbatimi i mëtejshëm i ligjit.

13. Gjykata, në mbështetje të nenit 45 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, ka kompetencë të vlerësojë nëse zbatimi i normës konkrete mund të sjellë pasoja që prekin interesa shtetërorë, shoqërorë ose të individëve sipas rastit, çka përbën kriterin thelbësor për pezullimin e ekzekutimit të kësaj norme. Gjykata vlerëson se në kuptim të dispozitës së sipërcituar, kërkesja nuk paraqiti argumente në lidhje me pasojat e rënda apo të pariparueshme që sjell zbatimi i ligjit të kundërshtuar. Për rrjedhojë, Mbledhja e Gjyqtarëve, në datën 13.6.2017, vendosi rrëzimin e kërkesës për pezullim si të pabazuar.

C. Për pretendimin e cenimit të lirisë ekonomike

14. Kërkesja pretendon se ligji cenon veprimtarinë ekonomike, pasi me detyrimet që imponon, duke caktuar masa shtesë sigurie që përfshijnë përdorimin e sistemit të kamerave me rezolucion të lartë, me rreze infra të kuqe etj., ndërhyrja thellë në veprimtarinë ekonomike të subjekteve. Sipas saj, ndërhyrja e ligjvënësit në veprimtarinë ekonomike nuk është proporcionale, pasi nuk ka një vlerësim real të rrezikut që i kanoset sigurisë, që të ketë çuar në marrjen e këtyre masave ekstreme. Kostot shtesë që u lindin anëtarëve të shoqatës janë të pajustificuara dhe ekstreme.

15. Gjykata vëren se në kërkesën e saj kërkesja është ndalur konkretisht vetëm tek disa prej neneve të ligjit, megjithëse kërkon shfuqizimin e të gjithë ligjit. Kështu, ajo ka paraqitur argumente për nenin 4, pikat “a”, “b”, “c” dhe “ç”, nenin 7 dhe nenin 8 të ligjit. Në këto kushte, Gjykata do të ndalet te pretendimet lidhur me këto dispozita të ligjit.

16. Sipas nenit 11/1 të Kushtetutës, sistemi ekonomik bazohet në pronën private e publike, si dhe në ekonominë e tregut dhe në lirinë e veprimtarisë ekonomike. Gjykata ka vlerësuar se liria e veprimtarisë ekonomike, nënkupton, kryesisht, të drejtën për të lidhur kontrata, individualisht ose kolektivisht, lirisht dhe mbi bazën e vullnetit personal, të drejtën për të zgjedhur aktivitetin që dëshiron të ushtrojë individi, të drejtën për të zgjedhur një punë sipas preferencës etj. Kjo liri përfshin të gjitha të drejtat që lidhen me prodhimin, shpërndarjen ose konsumin e mallrave dhe të shërbimeve, por forma më e lartë e saj nënkupton të drejtën e pronës, lirinë pa asnjë kufizim të qarkullimit të fuqisë punëtore, të kapitalit dhe të mallrave. Po ashtu, liria e veprimtarisë ekonomike përmban në vetvete edhe lirinë e biznesit ose aftësinë për të krijuar dhe mbyllur një sipërmarrje, lirinë e tregtisë ose mungesën e barrierave lidhur me importimin dhe eksportimin e mallrave dhe shërbimeve, lirinë monetare si masë për të garantuar qëndrueshmëri të çmimit, lirinë fiskale mbi të ardhurat qoftë individuale, qoftë ndaj biznesit në mënyrë të veçantë, të drejtat e pronës si aftësi e individëve për të grumbulluar, poseduar dhe disponuar sende, të lirë nga ndërhyrja e shtetit, lirinë e investimit dhe qarkullimit të lirë të kapitaleve, veçanërisht kapitalit të huaj, lirinë financiare dhe pavarësinë nga kontrolli shtetëror, lirinë e punës për të ndërvepruar pa kufizime nga shteti (*shih vendimin nr. 33, datë 8.6.2016, të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Liria e veprimtarisë ekonomike përmban edhe detyrimin e shtetit që nëpërmjet ligjvënësit të ndërhyjë në rregullimin e saj, me qëllim që të garantohet edhe parimi i shtetit social dhe i të mirës së përbashkët. Ky detyrim për rregullim i ligjvënësit shprehet nëpërmjet nxjerrjes së normave konkrete juridike, me anë të të cilave synohet disiplinimi i ushtrimit të veprimtarisë së lirë ekonomike në sektorë apo fusha të caktuara. Në këtë rast, shteti duhet të luajë rolin e katalizatorit për realizimin efektiv të lirisë ekonomike, nga njëra anë, dhe mbrojtjes së kësaj lirie, nga ana tjetër. Vetëm shteti mund të arrijë të krijojë mjedisin e vërtetë dhe optimal për ushtrimin e kësaj lirie vetjake, prandaj ai duhet parë si rregullator me qëllim mbrojtjen e tregut nga deformimet që natyrshëm mund t'i mbartë me vete zhvillimi i lirë i veprimtarisë ekonomike (*shih vendimin nr. 33, datë 8.6.2016, të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Gjykata vëren se në rastin konkret ballafaqohen interesat e tregtarëve për të ushtruar lirinë e veprimtarisë ekonomike dhe, e parë si pjesë e kësaj lirie, për të gëzuar qetësisht pronën e tyre, nga njëra anë, me interesat e shtetit për miratimin e një sërë normash rregulluese për marrjen e masave konkrete, si vendosje të sistemit të videove, me qëllim ruajtjen e sigurisë publike. Për të vlerësuar nëse në këtë rast kushti i baraspeshës është respektuar apo është përmbysur, pra nëse anëtarët e shoqatës për mbrojtjen e tregtarëve dhe të tregut janë ngarkuar me një barrë apo peshë individuale tej masës ose shkallës së duhur, sado i rëndësishëm të jetë interesi publik ose i komunitetit në përgjithësi, në jurisprudencën e saj gjykata ka çmuar të nevojshme të vlerësojë nëse strategjia e ndërhyrjes së ligjvënësit respekton kriteret e mëposhtme: (i) nëse objektivi i ligjvënësit është mjaftueshëm i rëndësishëm për të justifikuar kufizimin e së drejtës; (ii) nëse masat e marra janë të lidhura në mënyrë të arsyeshme me objektivin - ato nuk mund të jenë arbitrare, të padrejta ose të bazuara mbi vlerësime alogjike; (iii) nëse mjetet e përdorura nuk janë më të ashpra se sa duhen për të arritur objektivin e kërkuar - sa më të mëdha efektet e dëmshme të masës së përzgjedhur, aq më tepër duhet të jetë i rëndësishëm objektivi për t'u arritur, në mënyrë që masa të justifikohet si e nevojshme.

19. Gjykata ka theksuar se proporcionaliteti i një kufizimi vlerësohet rast pas rasti, duke pasur parasysh se aspektet e mësipërme nuk duhet të analizohen veç e veç, por të gërshetuara me njëra-tjetrën (*shih vendimin nr. 33, datë 26.1.2016, të Gjykatës Kushtetuese*). Pra, në thelb të parimit të proporcionalitetit qëndron ekuilibrimi i drejtë i interesave, vlerësimi objektiv i tyre, si dhe shmangia e konfliktit nëpërmjet përzgjedhjes së mjeteve të duhura për realizimin e tyre (*shih vendimet nr. 52, datë 5.12.2012; nr. 1, datë 6.2.2013, të Gjykatës Kushtetuese*). Për sa i përket listës së çështjeve me interes publik, Gjykata ka theksuar se ajo nuk mund të jetë kurrësi shteruese, pasi interesi publik duhet kuptuar në sensin relativ, në varësi të situatave të ndryshme që krijohen (*shih vendimin nr. 18, datë 14.5.2003, të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Në praktikën kushtetuese është pranuar tashmë se ligjvënësi, parimisht, është i lirë të veprojë brenda hapësirës së tij normuese duke përcaktuar qartë dhe rast pas rasti qëllimet që kërkon të arrijë. Në respektim të interesit publik pranohen si kufizime të arsyeshme të lirisë së veprimtarisë ekonomike iniciativat e ligjvënësit, të cilat shërbejnë për një rregullim të tregut apo interesave të një shteti social. Parimi i shtetit social, i parashikuar që në preambulën e Kushtetutës sonë, e përligji ndërhyrjen e autoritetit publik në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë edhe në marrëdhëniet juridike private për të mbrojtur interesat e përgjithshëm, siç janë kontrolli publik i kostos së jetesës, lufta kundër inflacionit, shtytja dhe nxitja e aktiviteteve prodhuese, mbrojtja e shtresave të varfra, promovimi i vlerave sociale etj. (*shih vendimin nr. 52, datë 5.12.2012, të Gjykatës Kushtetuese*). Masat e ligjvënësit mund të jenë të shumëllojshme, madje edhe të karakterit monetar, por ajo që ka rëndësi në këtë rast është që thelbi i këtij aktiviteti të individit të mos cenohet deri në atë masë sa të bëhet i pamundur ushtrimi i tij (*shih vendimin nr. 10, datë 19.3.2008, të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Megjithatë, për shkak të natyrës teknike që paraqet kuadri ligjor i tatimeve dhe taksave, diskrecioni i ligjvënësit duhet të respektojë në të gjitha rastet domosdoshmërisht parimet e drejtësisë dhe të shtetit të së drejtës të sanksionuara në Kushtetutë. Këto parime janë universale. Ato duhet të ndiqen si në bërjen e ligjeve, ashtu dhe në zbatimin e tyre. Ato nënkuptojnë se të gjitha institucionet

shtetërore duhet të veprojnë vetëm në bazë dhe në zbatim të ligjit dhe se të drejtat dhe liritë e njeriut duhet të respektohen. Gjithashtu, ato presupozojnë faktin se masat e vendosura nga shteti duhet të jenë proporcionale, në përputhje me objektivat legjitimë e të rëndësishëm dhe nuk duhet të vendosin kufizime në një masë më të madhe se sa është e nevojshme për të arritur këta objektiva.

22. Gjykata rithekson se në vlerësimin e kushtetutshmërisë së ligjeve ajo nisët nga prezumimi i pajtueshmërisë së tyre me Kushtetutën. Kjo do të thotë se lidhur me antikushtetutshmërinë e pretenduar duhet të parashtrihen argumente bindëse për t'i dhënë mundësi kësaj Gjykate të vlerësojë nëse zgjidhjet ligjore të zbatuara shkelin normat dhe vlerat kushtetuese (*shih vendimet nr. 16, datë 1.3.2017, dhe nr. 4, datë 23.2.2016, të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Duke iu kthyer çështjes konkrete për gjykim, Gjykata vëren se referuar nenit 4 të ligjit objekt shqyrtimi rezulton se ky nen parashikon subjektet që duhet të marrin masa shtesë sigurie pas vlerësimit të analizës së rrezikut të bërë nga Policia e Shtetit. Konkretisht, subjektet që detyrohen nga ligji janë këto:

a) subjektet që kanë selinë e mjediset e punës dhe ushtrojnë aktivitetin tregtar në vende të ekspozuara ndaj rrezikut të shtuar për sigurinë;

b) subjektet që kanë mbi 50 punonjës dhe/ose frekuentues, të cilët në mënyrë të vazhdueshme akomodohen apo frekuentojnë në të njëjtën kohë një mjedis të hapur ose të mbyllur;

c) subjektet që ushtrojnë aktivitet tregtar nga ora 23:00 – 06:00;

ç) subjektet që kanë aktivitet ekonomik, xhiroja vjetore e të cilave është mbi 10 milionë lekë.

24. Më tej, neni 7 parashikon faktorët për vlerësimin e rrezikut, ndërsa neni 8 masat shtesë të sigurisë. Konkretisht:

Neni 7 - Faktorët për vlerësimin e rrezikut

Policia e Shtetit bën analizën e vlerësimit të rrezikut, duke u bazuar në faktorët e mëposhtëm: a) veprimtarinë e subjektit, e cila ka qenë objekt i sulmeve të vazhdueshme kriminale, që kanë cenuar sigurinë e subjektit në 5 vjetët e fundit; b) ekspozimin e mjedisëve e të aktivitetit të subjektit ndaj elementëve kriminale; c) frekuentimin e lokaleve e të mjedisëve nga personat me precedentë kriminale dhe penale; ç) llojin e veprimtarisë që kryhet; d) distancën e objektit ku ushtrohet veprimtaria nga njësi policore apo qendrat e banuara.

Neni 8 - Masat shtesë të sigurisë

1. Masat shtesë të sigurisë janë: a) përdorimi i sistemit të kamerave CCTV, me rezolucion të lartë dhe me rreze infra të kuqe, që ruajnë imazhet filmike në NRV/Server deri në 2 muaj; b) përdorimi i pajisjeve elektronike të teknologjisë së lartë për identifikimin, në funksion të sigurisë (detektorë, ura kontrolli, reader, GPS etj.); c) të kryejnë, në bashkëpunim me strukturat e Policisë së Shtetit, në nivel qendror dhe vendor, lidhjen e sinjalit të alarmit me bankat dhe objektet e rëndësishme së veçantë, me sallat e komandimit/informacionit të Policisë së Shtetit; ç) përdorimi i Shërbimit Privat të Sigurisë Fizike (SHPSF).

2. Niveli i masave shtesë të sigurisë dhe lloji i masës që duhet të përdorin subjektet, sipas pikës 1 të këtij neni, në varësi të aktivitetit apo vlerësimit të rrezikut, përcaktohen me udhëzim të ministrit përgjegjës për rendin dhe sigurinë publike.

3. Standardet teknike të sistemit të kamerave përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

4. Vendosja dhe përdorimi i masave shtesë të sigurisë duhet të shoqërohet, sipas rastit, me njoftimin për publikun, si dhe duhet të respektojë dinjitetin e individit.

25. Gjykata vëren se ndonëse kërkuesja ka pretenduar se ndërhyrja e ligjvënësit me miratimin e ligjit të kundërshtuar nuk respekton parimin e proporcionalitetit të ndërhyrjes, në kuptim të nenit 17 të Kushtetutës, ajo nuk ka arritur të provojë se si dhe në ç'masë i kufizohet liria e veprimtarisë ekonomike në rastin konkret. Kërkuesja nuk arriti të provojë lidhjen e drejtpërdrejtë midis rëndimit ekonomik të pretenduar prej saj dhe shtimit të masave të sigurisë publike. Gjithashtu, ajo nuk arriti të provojë se për shkak të vlerësimit të situatave të rrezikut të shtuar dhe mënyrës se si vlerësohet dhe garantohet siguria publike nga autoritetet përgjegjëse, sipas neneve 4, 7 dhe 8 të ligjit, asaj ose anëtarëve të saj i vijnë pasoja të rënda ekonomike. Gjykata vëren se ligji nr. 19/2016 objekt shqyrtimi

ka si qëllim dhe fushë të rregullimit të tij rritjen e sigurisë publike dhe jo rregullimin e aktivitetit ekonomik dhe tregtar të subjekteve private. Prandaj i takon kërkueses të argumentojë se cili është dëmi real dhe i drejtpërdrejtë që sjell ky ligj në veprimtarinë tregtare të anëtarëve të saj, pra se në ç'mënyrë dhe në ç'masë preken ata nga këto rregullime ligjore.

26. Në këto kushte, Gjykata arrin në përfundimin se kërkuesja nuk ka paraqitur fakte dhe argumente të nivelit kushtetues se përse rregullimet e ligjvënësit në këtë rast nuk respektojnë parimin e proporcionalitetit, sipas nenit 17 të Kushtetutës dhe si rrjedhim kërkesa duhet të rrëzohet si e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/1/a dhe 134/1/h të Kushtetutës, si dhe të neneve 49, 51, 51/a, 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Vladimir Kristo, Vitore Tusha, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo, Besnik Imeraj, Gani Dizdari